Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Asiantuntijalausunto

1.9.2026

VN/12/2026
VN/12/2026-TEM-74

Eduskunta
Lakivaliokunta
lav@eduskunta.fi

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 127/2026 vp)

Työ- ja elinkeinoministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rikoslain 25 luvun muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 127/2026 vp).

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön ihmiskaupan ehkäisemistä ja torjumista sekä ihmiskaupan uhrien suojelemista koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä koskevat muutokset. Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut muutoksia valmistelleen työryhmän työskentelyyn. Lainsäädäntömuutokset eivät kohdistu suoraan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalaan, vaan se on osallistunut työryhmän työskentelyyn erityisesti työvoiman hyväksikäytön torjunnan näkökulmasta.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on myös valmisteilla lakimuutokset, jotka johtuvat asetuksesta pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämisestä unionin markkinoilla ((EU) 2024/3015), joka astui voimaan 13.12.2024 ja jota sovelletaan kokonaisuudessaan 14.12.2027 lähtien. Asetuksessa kielletään pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden tuonti, vienti sekä muu markkinoille asettaminen EU:n markkinoilla, joten sen vaikutukset voivat osittain täydentää mietinnössä esitettävää uutta kriminalisointia.

Osana täytäntöönpanoa on asetettava kansallinen toimivaltainen viranomainen valvomaan kiellon noudattamista. Viranomaisen tulee mm. huolehtia mahdollisista kansallisista tutkinnoista, tehdä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja EU-komission kanssa, sekä huolehtia muiden toimivaltaisten viranomaisten päätösten tunnustamisesta alueellaan. Lisäksi on kansallisesti säädettävä mahdollisten kieltopäätösten noudattamatta jättämisestä määrättävistä seuraamuksista ja huolehdittava muista täytäntöönpanon mahdollisesti edellyttämistä lainsäädäntömuutoksista. Uusi asetus ja siihen liittyvät kansalliset lainsäädäntömuutokset täydentävät pakkotyön torjunnan sääntelyä ja muuta vastuullisuussääntelyä. Asetusta täydentävän kansallisen lain hallituksen esitys pyritään antamaan lokakuun aikana.

Erityisasiantuntija Ariann Grandell

Liitteet -

Jakelu lav@eduskunta.fi

Tiedoksi TEM MAKO Työvoiman maahanmuutto- ja kotoutumisyksikkö

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Työ- ja elinkeinoministeriö				
PL 32 00023 Valtioneuvosto	Aleksanterinkatu 4 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001		kirjaamo.tem@gov.fi www.tem.fi